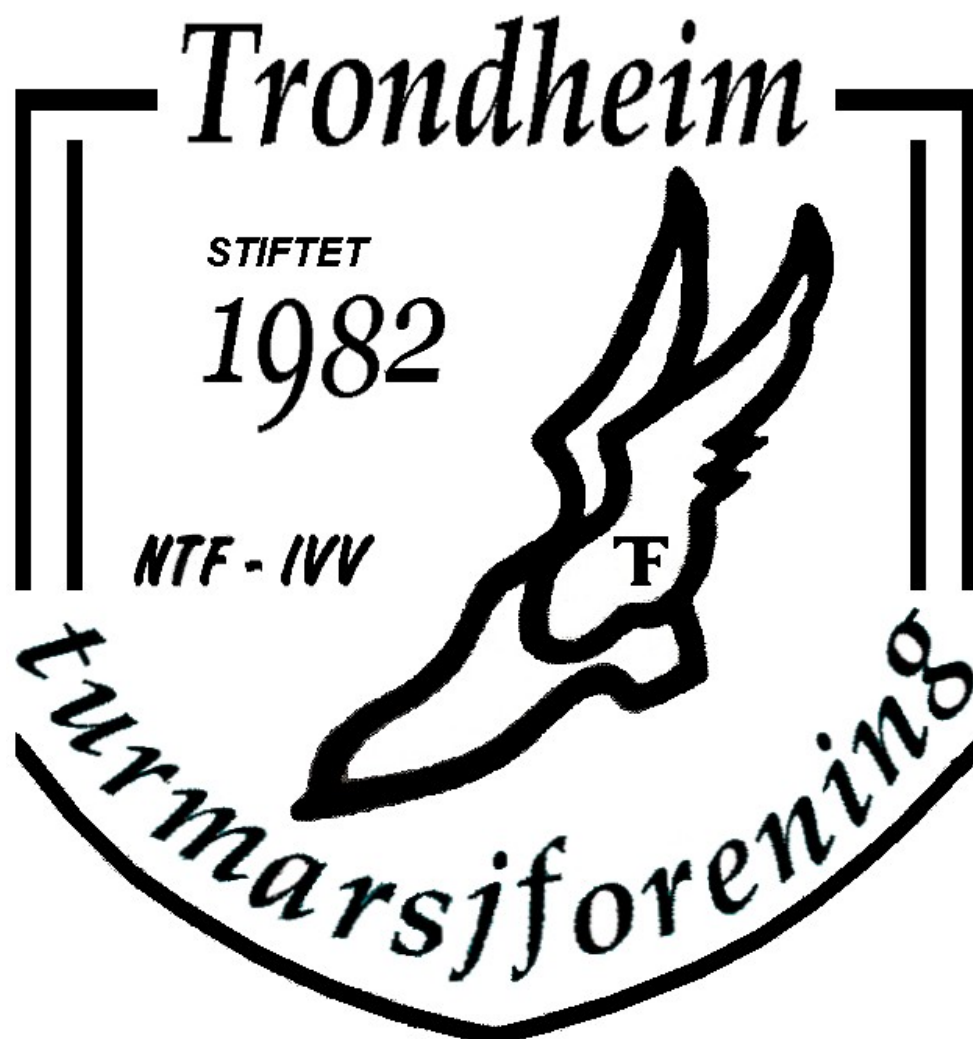

Fot-bla'e

*****
INFORMASJONSBLAD FOR MEDLEMMENE I TRONDHEIM TURMARSJFORENING

NR. 3– September 2012 – 29. ÅRGANG

Hei igjen.

Tiden flyr, nå skriver vi september igjen. Høsten kommer før vi aner det.

Håper dere har hatt en fin sommer. Været i Trøndelag har vært opp og ned, men det kan vi ikke gjøre noe med.

Vi avsluttet som vanlig før ferien med rømmegrøt. Det er populært, men ikke populært nok ser det ut som. Nedgangen med deltagere var ganske stort i forhold til i fjor. Det er jo trist. For vi som var der hadde en hyggelig kveld og vi hadde som vanlig godt vær.

Jeg vil takke Liv, Ester, Mary og Møyfrid med sleiva for hjelpen. Det er ja med det

samme når de blir spurt.

Jeg vet at flere av dere var på Mo og deltok i Norges lekene. Det var flere deltagere i år, enn det var forrige gang. Det er bra.

Har snakket med flere som var på Mo. Noen syntes at arrangementet var strålende, andre syntes ikke det var det. Det er et ordspråk som lyder ' Det er vel øynene som ser'.

Vi har som vanlig aktiviteter utover høsten.

Først er det turmarsjhelga, så er det jubileumshelga, Gå for åpenhet, TV-marsjen og Rosa sløyfe marsjen. Mer om dette inne i bladet.

Håper å få se dere alle i løypene.

Jeg fikk en SMS her om dagen som jeg ble lei meg for.

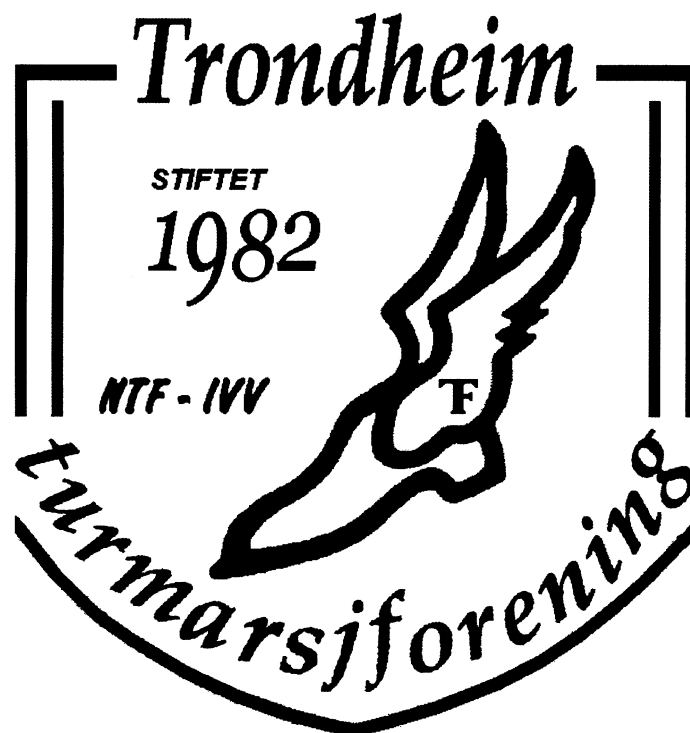
Det gjelder Jarnskjeggemarsjen og Partisanmarsjen. Disse marsjene blir ikke arrangert i 2013.

Så krysser jeg fingrene for at vi får en fin turmarsjhøst.

Sees i løypene

Aud -Mary

1982 - 2012

Lørdag 15. september er det 30 år siden Trondheim turmarsjforening ble stiftet.

Den dagen er det mange av oss som er travelt opptatt med å gå Ormen Lange eller på annen måte beskjeftiget med turmarsjhelga.

Styret innbyr derfor til jubileumsfest lørdag 22. september kl. 19 i Autronica-hallen på Lade. Det blir servert god mat, lammestek m/tilbehør, drikke, kaffe og kaker og musikk til dans og hygge for medlemmer med følge og innbudte gjester.

Kuverprisen er kr 150,- pr person.

Påmelding senest mandag 17. september.

Søndag 23. arrangeres det jubileums-marsj.

Start fra Autronicahallen mellom kl. 10 og 12. Løypevalget er 5 eller 10 km. IVV og pins. For tilreisende blir det overnattingsmuligheter i hallen med enkel frokost.

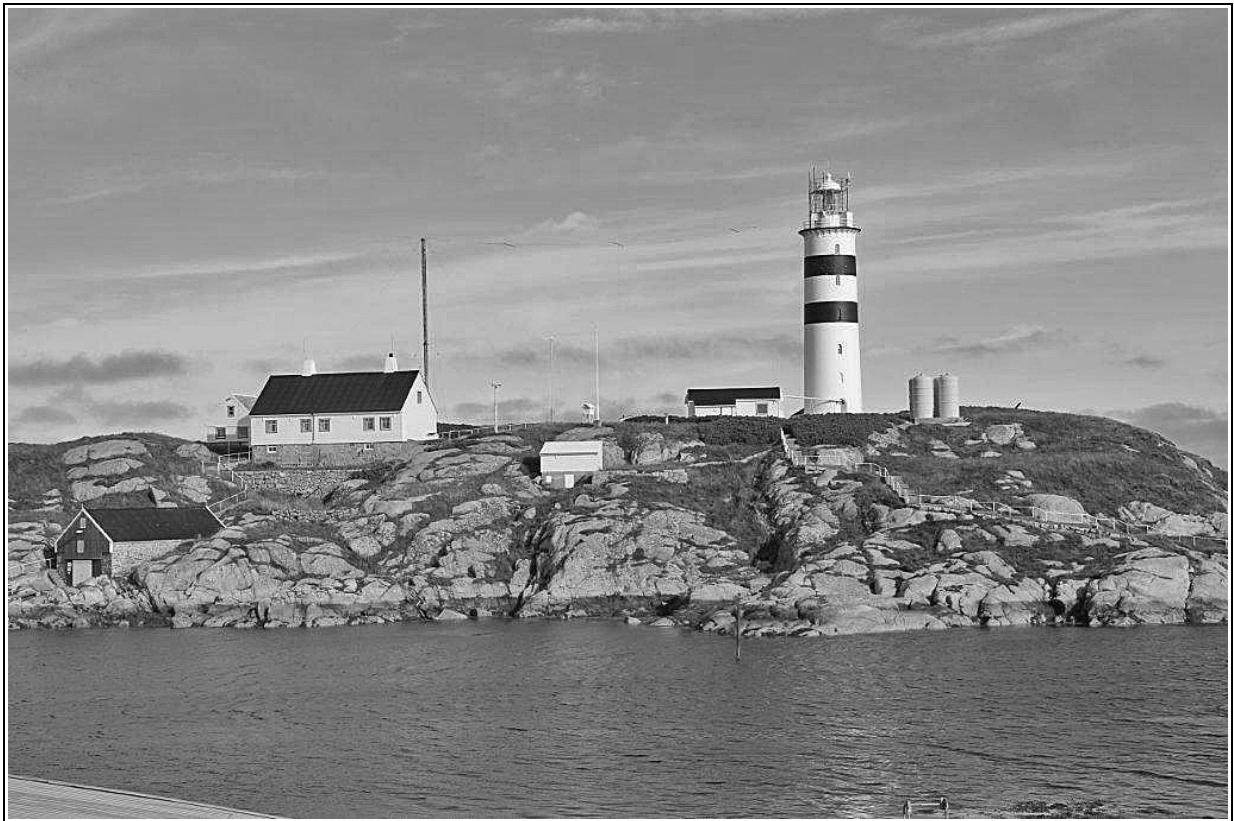
Kontaktpersoner er:

Aud-Mary Brun : 958 76 493.

Bjarne Stangnes : 950 82 143.

Tur til Halten.

Nordenfjeldske Sang- og Spacergruppes (NSSG) tur til Halten 17-19 august 2012
I mai engang inviterte NSSG til Spacertouren 2012. Dette er en sommerserie med 7 turer, som alle foregår som førte vandringer. Tur nr. 7 gikk til Halten, et nedlagt fiskevær langt ute i Norskehavet. Det viste seg å være stor interesse for denne turen, og da dagen opprant, var det 61 påmeldte. Via e-poster fikk vi på forhånd utmerket orientering om hvor vi skulle, hva vi skulle ta med osv, og da vi møtte fram på Pirsenteret fredag ettermiddag, med utrolig mange kolli, ble vi loset trygt om bord på Hurtigbåten som tok oss til Sistranda på Frøya, der vi byttet båt. Etter 5 timers kjøring ut mot storhavet var vi framme på Halten fyr.

Halten er en liten gruppe holmer og skjær lengst nord i Frohavet, vel 30 km vest for nærmeste fastland. Aktivitet på Halten kan spores tilbake til midten av 1500-tallet. Utviklingen som fiskevær skjøt fart etter etablering av fiskemottaket ca 1780. Halten var det største fiskeværet på Trøndelagskysten, og hadde stor betydning for fiskeriet. På det meste kunne det være 1000 båter stasjonert her. Med større og bedre båter avtok behovet for å levere fisk så langt ute i havet. I 1988 ble fiskemottaket lagt ned, og de to siste fastboende forlot Halten.

En i turmarsjfølget var faktisk født på Halten, en annen hadde hatt sommerjobb der, og flere hadde tilknytning til øyene vi passerte. Noen hadde sågar fått brev fra myndighetene om at de var tildelt en tomt på Halten. Vel framme ble vi ønsket velkommen av Joar Birkehaug, Halten-entusiast og ildsjel. Vi fikk anvist soveplasser, logistikken og framdriften var imponerende. Vi ble instruert om å gå

fluksens til soveplassen, installere oss, og snarest mulig møte fram på Tørrfiskloftet for ny orientering, samt den obligatoriske Land-drammen. All mat utenom

lørdags-middagen hadde vi tatt med hjemme-fra, og vi troppet opp med plast-poser som ungdom på vei til fredagsfest. Land-drammen måtte vi vente med å innta til vi fikk beskjed om det, og ingen tok sjansen på å drikke før vi fikk lov. Det var diverse nødvendig

informasjon før Per sa ”drikk”, og lydige som vi var, løftet vi alle våre plastglass og drakk. Kveldsmat- og drikke ble fortært, og folket hygget seg utover kvelden.

Ettersom vi var langt til havs, var det aggregat som sørget for lys, og klokka 23 skulle lyset bli stått av, deretter skulle belysningen skje via talglys og diverse hode- eller lommelykter. Turmarsjerne så ut til å være godt kjent med hverandre, gjensynsklemmer ble utvekslet og takk-for-sist-hilsener hørte vi stadig. Turmarsjerne er et reisende folk. Vi hørte folk mimre om turer til Kina, til Kilimanjaro, Olympiader og spennende reisemål verden rundt.

Gubben og jeg var så heldig å bli innlosjert på Fiskarheimen sammen med trivelige turmarsj-venner. Der hadde vi eget kjøkken, eget vaske-rom og toalett. I løpet av lørdag ble det fyrt opp i en gammel etasjeovn på stua, og praten gikk stadig lettere etter-som varmen steg i rommet. Gubben og

jeg fikk tildelt et rom som var benevnt som Presten, vi ble ikke enige om vi lå i eller på Presten. Ett annet par lå på Emissæren, og 4 lå i/hos Husmora. Samtlige rom og hus på Halten hadde snodige navn, uvisst av hvilken grunn. Der var

Ostindien, Vestindien, Brittania, Stilla, Banken, langt flere som jeg ikke kan huske navn på. Husa var utrolig godt vedlikeholdt. Ildsjeler har lagt ned utallige arbeidstimer og energi på å restaurere og gjenskape gamle tider. Det finnes mer informasjon på nettstedet www.stiftelsenhalten.no. Anbefales kan også nettstedet www.dialekttempen.no

Lørdagen opprant med et flott lys, det var tørt og fint, og sola kunne anes bak skyene. Det blåste en del, så vi fikk bruk for det varme tøyet vi hadde med. Vi kunne se fastlandet med det karakteristiske fjellet Kopparen, mot vest var det storhavet, med Island 1100 km unna. Vi startet marsjen kl. 10.00, gikk på gjengrodde veier og stier, og fikk kjempe-interessant informasjon fra tur-leder Joar. Turen var lagt over 3-4 øyer, med båtskyss over 3 sund. Vi hadde en kafferast i ly av vinden, før turen ble avsluttet med besøk opp i Halten fyr, 50 m over bakken. Deretter benyttet noen timene til en ryggstrekk, andre fortsatte praten, og så ble vi invitert på BASAR på Fiskarheimen kl. 17.00. Her hadde ildsjeler stekt vafler, kokt kaffe, lagt ut T-skjorter i diverse størrelser, og så var det utlodning, må vite. Åresalg så det forslø, 3 runder fikk vi være med på, og vinnerlykken så ut til å være noenlunde jevnt fordelt. Sannelig kom det inn over 7 tusen kroner, som gikk til opp-pussing/vedlikehold av Fiskarheimen.

Kl. 19 inviterte NSSG til middag, i vanlig NSSG-stil, med aperitiff, etterfulgt av

Innherredssodd, i Tørrfisk-rommet. Gode hjelpere hadde kjørt egen båt utover til Halten med atskillige spann med soddet. Kjøkkengjengen hadde skrelt poteter og gulerøtter, og hadde gjort maten klar til en sulten gjeng. Soddet gikk unna, det måtte varmes opp mer underveis i måltidet, og tiden ble benyttet til allsang, med Per som gitarspillende forsanger. Etter maten ble det kaffe, og sannelig hadde noen sørget for Kola-kaker. Veldig gode, oppskrift i Fotblaet?

Sosialt samvær foregikk valgfritt ut i de små timer, med allsang, skrøner, informasjon om ildsjel-arbeidet som hadde foregått på Stiftelsen Halten. Polynese

ble også gjennomført. Noen av oss hadde store problemer med å komme opp på bena etter diverse knestående runder.

Søndag var uten program, folk fartet rundt, pratet og så seg om. Været var ikke så bra som på lørdag, passe til rydding og samling av bagasje m.v. Resten av soddet ble varmet opp til formiddagsmat, og først til mølla-prinsippet rådet. Alt gikk med, bare noe "sø" ble til overs. Matrester som potetskrell og diverse ble gledelig mottatt av fugleflokken, terner, måser og krykkjer sørget for renovasjon her.

Det er ikke mulig å beskrive Halten, det må oppleves. Fuglelivet var unikt, oppussingen som har foregått via ildsjeler var unikt, og vi kan bare takke for at NSSG hadde tatt initiativet og bidratt til at vi fikk denne opplevelsen. Utallige meter film og bilder ble tatt med til fastlandet.

I Adresseavisen mandag 20. august sto det beskrevet hvor i Trøndelag sommerdagene hadde vært flest, og varmest. På Halten hadde det vært 0 sommerdager sto det. Jaja, skitt au, Halten hadde mye mer enn sol og varme å by på. Tusen takk for turen, spesielt til Per Sæbø og Joar Birkelund, men også resten av NSSG som hadde jobbet iherdig gjennom ett år, for å kunne gjøre turen mulig.

Aud Mirjam

De gode hjelperne som koke og anrettet på Lohove 20. juni.
De smakt fortreffelig. Tusen takk skal dere ha: Mary, Liv,
Ester og Møyfrid

En våt hilsen fra Ørlandet 20. april.

Fra v.

Bengt - Møyfrid - Magne - Lillian -
Kjell - Roger - Reidun - Anne Mari

Tripe
sittende Hilde og Jenny

Fotograf Gerd.

nr_b0838804_01 Gerd Frostad
0795 dscn1369.jpg

"Hå hei kor i d vel
frisk på Ørlandet"
alett

Til Fotblat?

2804-92
Pr kl. 11:00

Nijmegenmarsjen

Litt historie

Dette er regnet som verdens største marsj-arrangement, og har tradisjon helt fra starten av forrige århundre.

De tidligste forløpere finner vi i 1904, da sersjanter fra 6.infanteriregiment i Breda stiftet en fotballklubb. Dette utviklet seg til 'Sportsdager for Hæren' , og etter hvert ballet det på seg til fram til at NVbLO ble stiftet i 1908. Første offisiell marsj ble arrangert i tiden 1.-4.september 1909, og det var start og innkomst på 15 forskjellige steder i Nederland. Totalt 306 deltok, hvorav 10 sivile. Deretter utviklet marsjen seg sakte men sikkert til det den er i dag. NVbLO ble til KNBLO, og i 1928 ble det åpnet for internasjonal deltakelse ifm OL i Amsterdam. Bl.a. 25 norske gardister deltok, men de ble disket fordi de løp for å komme først i mål hver dag. Dette fordi Aftenposten sponset dem for å gjøre det. Virkelig tøffe gutter: Pakningen veide 22 kg, og de brukte pluggede marsjstøvler og fotkluter.

Både under 1. og 2. verdenskrig var det opphold noen år, og i 2006 ble marsjen avlyst etter 1 dag pga ekstrem varme og to dødsfall. I år ble den arrangert for 96. gang. Det har de siste årene vært et tak på 45.000 påmeldte, og det har vært kø for å få delta, så også i år. Så mye om bakgrunnen i denne omgang. Les mer på: home.ntebb.no/nssg/

Stemning i løypa

Tradisjonen tro arrangerte Nordenfjeldske Sang- og Spacérgruppe også i år tur til Nijmegenmarsjen i Nederland. Lørdag 14. juli la en gjeng glade vandrere fra Trøndelag i vei med fly fra Værnes. På Schiphol ved Amsterdam møtte vi en gjeng fra andre kanter, og tilsammen 57 stk entret en innleid buss som bragte oss til Nijmegen. Underveis ble det servert en forfriskende velkomstdram.

Vel framme monterte vi oss på vårt faste overnattingssted, Forum de Ganzenheuvel. Noe styr er det når så mange skal finne seg en plass, men det gikk bra i år også.

Etter en runde på byen for å se om det var skjedd noe siden i fjor ble det rolig etter hvert.

Søndag var det satt opp busstur til hagebruksutstillingen 'Floriaden'. Denne arrangeres bare hvert 10. år, og for noens del var det nå 3. gangs besøk. Den legges til nytt sted hver gang, og i år var stedet Venlo, ca 10 mil sørvest av Nijmegen. Mye fint å se og oppleve, bl. a. Nederlands største(!) gondolbane, slik at vi kunne se det meste fra oven. Praktfullt vær gjorde dette til en virkelig høydare, som svenskene sier.

Vel tilbake i Nijmegen fikk de fleste hentet sitt startkort, og unngikk køen som vanligvis er på mandag. Åpningsseremonien som før fant sted på Goffert stadion, var i år flyttet til elvepromenaden Waalkade på søndag kveld. Pga arbeider på elveforbygningen var fyrverkeriet avlyst i år.

Mandagen gikk med til sightseeing og shopping, samt de siste forberedelser til marsjstart tirsdag morgen. På kvelden dro NSSG og noen venner til Wageningen og la ned blomster på graven til Wim, som døde tidligere i sommer. Gymsalen var iløpet av dagen fylt opp av en masse nederlendere, så vi var ca 80 i samme rom. Lyset slukkes kl 2200.

50 km starter kl 0400, så det er tidlig frokost for de få som går den. I vår gjeng var det bare 4 stk som måtte opp så tidlig. 17 stk gikk 40 km, som starter i to puljer, 0515 og 0615, mens 33 gikk 30 km med start kl 0730. Flere og flere havner i sistnevnte gruppe.

Litt fukt var det første dagen, men stort sett bra. Løypa går nord for byen, og vi passerer broen over elva Waal, som Rhinen heter i Nederland, både morgen og kveld.

Kanalkryssing ved Cuijk

Løypene de siste 3 dagene går i sløyfer på sørsiden av byen. Hver dag passerer vi gjennom flere tettsteder, og det er en mektig opplevelse nå man blir applaudert fram av tusenvis av tilskuere som sitter langs gatene. For oss 'fjellaper' er det stor stas 3. dag når vi går over de 7 høyder(?) gjennom Groesbeek til Berg en Dal. Litt forbi Groesbeek er det en Kanadisk krigskirkegård, der det under marsjen hvert år er en flott minne-seremoni med kransnedleggelser og taler. Vel verdt å få med seg.

Slutten på 3. dag ble en våt seanse, med et høljende regnvær. Ingen fikk imidlertid varige skader, og fredag morgen var alle i fin form til avslutningsdistansen, med

innmarsj gjennom St. Annastraat til Wedren, hvor vi fikk vår velfortjente medalje/årstegn.

Det er nesten ikke ørenslud å få når man nærmer seg mål. Nederlenderne vet å skape stemning, og dette overgår alt annet man kan oppleve i turmarsjsammenheng.

Fredag kveld hadde vi tradisjonell avslutningssamling i Forum. Vi kunne da konstatere at alle 57 i vårt følge hadde fullført marsjen i år. Imponerende!

3 glade jubilanter-Karin-Astrid-Reidun

Mest imponert må vi likevel være av Astrid Svelmoe, som i år fullførte for 40.gang. Det er nå bare 2 personer i Norge som har gått flere ganger enn henne, de har 41 ganger.

Vi nevner også de øvrige medlemmene av TTMF som var med i vårt følge:

Elsa Sørflaten 39 g. Reidun S. Simonsen 35 g. Per H. Sæbø 33 g. Knut Antonsen 18 g.

Roar Bardal 17 g. Torhild Høyem 16 g. Møyfrid Grosberghaugen 12 g. Kristbjørg Sirås 10 g. Solveig Myrseth 9 g. Rolf Lian, Kolfrid Mjøen, Kjell og Lillian Johansen alle 7 g. Leif Wallann 5 g. Gunn Eva Tjernæs 4 g. Aud-Mary Brun, Rune og Tone Bardal alle 3 g.

Eldste deltaker var Lars Brå fra Klæbu. Han er 82 år og gikk for 21. gang. Gratulerer! Lørdag morgen var det buss tilbake til Schiphol, og sent på kvelden var vi alle vel tilbake i Trøndelag.

NSSG har allerede startet påmelding til neste års Nijmegentur. Den går i tidsrommet 13.-20. juli 2013. Interesserte kan lese mer på nettsiden: home.ntebb.no/nssg/, eller brosjyre utlagt på marsjene.

Per H. Sæbø

Nordenfjeldske Sang- og Spacérgruppes Nijmegen-tur 2012

Overnatting i gymsal - Forum de Ganzenheuvel

3-4. rekke fv: Magne Skinderhaug, Rune Bardal, Roar Bardal, Kari Skinderhaug, Jostein Krøke, Brit Heimdal, Leif Wallann, Einar Fløttum, Svein Erik Leikvold, Gunn Eva Tjernæs, Ole Lysø, Leif Larsson, Tone Bardal, Mads Skinderhaug, Oscar Grøn, Einar Sanstøl, Lars Brå, Alf H. Hansen, Petter Grønnås, Solfrid Holthe, Alfhild Granmo, Solfrid Endresen, Joar Birkelund, Bjørn Erik Nilsen, Beate S. Nilsen, Grete Svardal, Henrik Stensby

2. rekke fv: Elsa Sørflaten, Torlaug Roel, Solveig Myrseth, Turid Nordli, Sonja Stücken, Karin Grønbech(25), Astrid Svelmoe(40), Reidun S. Simonsen(35), Kolfrid Mjøen, Kristbjørg Sirås, Knut Antonsen, Dag Svardal, Rolf Lian

1. rekke fv: Inger Jakobsen, Else Berntzen, Toril Høyem, Møyfrid Grosberghaugen, Lillian Johansen, Kjell Arne Larsen, Torhild Høyem, Kjell Johansen, Eli Høyem, Sigrunn Rugtvedt, Aud-Mary Brun, Randi Slottemo, Tone Schrøder, Per H. Sæbø, Ole Kr. Tangen

Hei igjen alle turmarsjvenner ☺

Nå er høsten snart ved døra og det er på tide å oppsummere sommerens turmarsjer. Jeg, søster, mamma og pappa svippet innom Mo i Rana da vi hadde ferie. Merkelig nok var det noe de kalte Norgeslekene der. Altså for de av dere som ikke vet det så er det 2. gang Norgeslekene arrangeres. Sist for 2 år siden var det på Lillehammer og sannelig klaffet det slik at vi la ferien innom der også. Sånn flaks at det er turmarsjer akkurat når vi er på ferie ☺

Første marsj i Mo gikk i Klokkeherhagen, et unikt turområde rett utafor byen. Det var litt regn men hva gjør vel det. Før start var det masse mennesker som hadde møtt fram for å høre på Lisbeth fra Rana Turmarsjklubb. Det var ei suveren dame som sammen med sine kollegaer hadde lagt alt til rette for store og små. Det var løyper for alle, enten langs vei eller i marka. Begge alternativene hadde 5 og 10 km. De hadde også trommer og en som intervjuet oss og andre. Turmarsjere blir faktisk kjendiser ☺

Fredag skulle vi gå Svartismarsjen. Det hørtes spennende ut – en svart isbre. Vi ble fraktet med båt over Svartisvatnet, det tok ca 20 min. Noen var så spreke at de gikk langs vannet men fyttekatta hvor blaut de ble. Det hadde regnet i hele sommer unntatt 2 dager fortalte Lisbeth fra Rana så jeg og søster var sjeleglad for at mamma og pappa ville ta båt. Turen opp til breen var ca 3 km. Litt bratt i starten men det gikk som en lek fordi vi gikk sammen med Tove og Bengt. Tove har mye å fortelle så det var veldig trivelig å gå med henne. Artig å se på alle små bekkene i fjellsidene, store breelver og forferdelig mye stein. Vi rastet ved foten av breen, den var forresten ikke svart men blå, i et nydelig vær.

Lørdag hadde vi tid til bare en 5 km, Stennesmarsjen het den og var kjempekort! Jeg, søster og mamma hadde det litt travelt for vi skulle til badeland for å få tatt svømmemedaljen. Medaljer er viktig på turmarsj. Lørdag kveld hadde alle god tid og var samlet i gymsalen på skolen hvor vi bodde til ”lappert” og kaffe. Jeg og søster hadde selvfølgelig lørdagsgodt med, det var jo tross alt ferie og lørdagskveld ☺

Søndag var siste dagen på Mo. Vi skulle gå en siste tur før vi snudde bobila og kjørte hjemover igjen. Det var Kalkbruddmarsjen på 6 km. Heldigvis var det noen kloke hoder som kjørte oss i buss et stykke slik at vi fikk startet i kalkbruddet og fikk en fin tur innover i marka. Takk til Randi og Steinkjer-gjengen som tok med haikere.

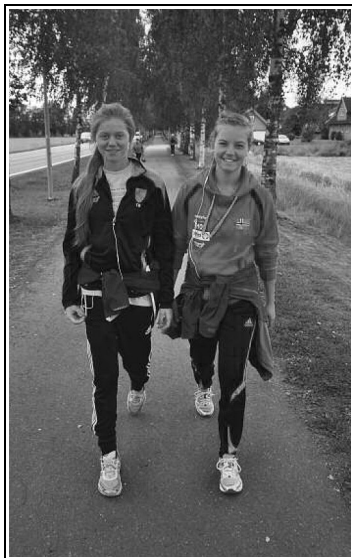
Da var det bare å spenne seg fast i bobila og kjøre hjemover etter 4 flotte turer (2,2 mil til sammen) med mye trivelige folk. Snedig med ferie ☺

Hilsen

Lena og Marte

Ps. Det er ikke sikkert vi treffes på en stund, begynner nemlig i 3.klasse vi nå – travelt sjø med håndball og lekser.

En veteran og en fersking på Sagamarsjen.

Tone Bardal og Mina Gravdal er 16 år begge to, men mens Tone er for veteran å regne i Sagamarsjen var det første gangen for Mina.

Tone Bardal kunne nemlig notere sin 16. deltakelse i Sagamarsjen i sitt 16. år. Hehe, ja da jeg var lita ble jeg trillet rundt løypa i barnevogn. Men nå går jeg selv og synes det er kjempefint, sier Tone. Hun bor i Trondheim og spiller fotball i Utleira. Til årets utgave av Sagamarsjen fikk hun med seg venninnen Mina Gravdal på turen. For den jevnaldrende jenta var det første gang hun var med. Jeg var med Tone til Finland på en marsj der tidligere i år og nå ble jeg med hit. Det har vært noen fine turer, men vi får se om jeg blir en skikkelig marsjentusiast eller ikke, sier Nina. 16-

åringer er kanskje ikke de mest typiske marsj-deltakerne? Nei, det er ikke så mange av oss, men det må jo rekruttering til. Å gå turmarsj er en flott og trivelig aktivitet, poengterer Tone. På lørdag gikk de 25 kilometer over fjellet. På søndag gikk de like langt, denne gangen i mer sentrumsnære områder i Verdal.

Det var spesielt fint over fjellet da. Sola skinte og det var varmt å gå. Men også fint å sette seg ned. I turmarsj går man jo i det tempoet man selv vil. Tone har naturligvis også vært med i verdens mest kjente tur marsj i Nijmegen i Nederland. Ellers er det de forskjellige tilbudene i trøndelagsregionen som brukes aller mest.

Sagamarsj-general Stein Aksnes forteller at deltakerantallet i år var ganske likt som i fjor. Det betyr om lag 1.400 små og store. Ganske jevnt fordelt på lørdag og søndag. På lørdag foregikk turene mellom svenskegrensa og Sul. Søndag var løypetraseene fra Stiklestad ut mot Trones og ned til Øra. Mange utlendinger kommer hit for å gå år etter år. Denne gangen var det 57 litauere, 70-80 svensker, 25 nederlendere, like mange tyskere og sågar to helt fra India som kom hit for å gå, forteller Aksnes.

En som ikke reiste riktig så langt var Per Sæbø fra Trondheim. Som leder i Nordenfjeldske sang- og spacérgruppe påhviler det nesten et ansvar å stille opp. Jeg gikk Sagamarsjen første gang i 1978, og det er ikke mange utgaver jeg har gått glipp av, forteller han. Nærmere bestemt var det 31. gang han gikk i år. Det var ingen ting å klage på. Oppe på fjellet kunne vi plukke multe og andre bær langs traseen, og da vi stoppet på Høgfjellsstøtta var det knallbra vær. Det er jo turen over fjellet som er selve sagamarsjopplevelsen, selv om også er fint her nede — blant annet langs elvepromenaden. Sæbø er en av de som reiser mye rundt i verden for å gå turmarsj, og tidligere i år var han i Barcelona. — Man opplever så mye og får sett så mye gjennom turmarsjene. Det er naturligvis noe helt annet å gå omkring i områder enn å rase forbi i bil. Han har mange gode venner i turmarsjmiljøet. — Vi er som en stor familie. I tillegg til at vi er en gjeng fra Trondheim som reiser mye sammen, treffer jeg igjen folk år etter år både i Sagamarsjen og i andre marsjer rundt omkring.

Kristian Stokdahl, Verdalingen

Årets Dovre-marsj.

Den første helga i juli hvert år inviterer Dovre marsjklubb til Dovremarsjene. Fredag går Dovresprinten, lørdag og søndag er det Dovregubbens vandring. Dovre marsjklubb har 20 års jubileum i 2013, men da kolliderer marsjene med Folkesport-OL, slik at de hopper over 2013 og tar jubileet i 2014. Dovre marsjklubb gjennomførte et flott arrangement, vel lagt til rette både ute i løypene og inne i Samfunnshuset. Vel blåst Dovre.

Vi var 25 medlemmer fra Trondheim Turmarsjforening som hadde lagt inn Dovremarsjene denne helga. Mange bodde på Toftemo Turiststasjon like ved Lågen, andre innlosjerte seg på skolen i Dovre sentrum, eller lå på Samfunnshuset der.

I 2011 var Trondheim Turmarsjforening nest største kontingenten ved Dovremarsjene, og vi fikk overlevert ett krus som premie derfra. Det møtte flest fra Horten i 2011, som i 2012. I år ble vi slått av Brumunddal marsj-klubb, slik at TTMF ble nr. 3. Det møtte fram ca 200 fredag kveld, like mange lørdag og søndag, men sekretariatet hadde ikke full oversikt, da mange hadde kjøpt startkort for hele helga. Det var færre enn ventet, mulig var det dårlige værmeldinger som skremte folket. Yr.no viste 11 grader og regn hele helga. På tur sørover stoppet gubben og jeg på Oppdal.

Det må ha vært svinkaldt der i vinter, for utafor Husfliden så vi en sykkel som hadde strikka påkledning. Like ved var det en bil som også hadde strikketøy på.

Og det blåste ikke med måte på strekninga Oppdal - Dombås fredag. Det var nesten som bilen ville blåse av veien, og trærne lå langflate i vindkasta.

Gubben og jeg innlosjerte oss på Toftemo Turiststasjon, i år som i fjor. Toftemo er rimelig å overnatte på, maten er god og servicen er helt på topp. Mange fra Trondheim turmarsjforening har bodd der i årevis, Tove og Bengt for 17 år i år.

Fredag kveld ble vi geleidet ut av Dovre musikkforening som har stilt opp i 19 år, de marsjerte foran oss en stubb, før de tråde til side, og vi gikk ut i flotte omgivelser. Året før var løypa sterkt preget av at det hadde vært storflom like før, i år var det bærre lekkert å gå.

Marsjerne planla Dovregubbens vandring lørdag, alternative løyper på 5 og 11 km i bygda, 20 km, 32 km og 43 km over fjellet. Det går busser innover fjellet, til hhv Fokstua, Dovregubbens hall, og Hjerkin. De som hadde merka løypene advarte mot snø i fjellet, løypene kunne være sølete og fjellsko eller Goretex ble anbefalt å bruke. Rogern og gubben hadde planlagt å gå 32 km, jeg hadde tenkt i utgangspunktet at 20 km var nok for meg, men så syntes jeg var forsmelig at de

skulle orke mer, så jeg heiv meg på 32 km. Vi satte klokka på rammel til 0600, bussen gikk fra Samfunnshuset kl. 07.15. Vi smurte med niste, tok med drikke og regnkep og satsa på en flott fjelltur. Vinden hadde ikke løya da vi kom opp på fjellet, snarere tvert i mot. Som en deltager sa, ”godt vi har medvind”. Og det hadde vi en stund, så ble det sidevind, og etter at vi kom opp i høgda, var det skikkelig motvind. Mye snø hadde krevd nye traseer, men likevel var det myrlendt og bløtt. En dame i flokken sa at hun hadde gått i Dovre i årevis, men aldri sett så mye snø i løypene før. Vi så bjørketrær der løvet så vidt var begynt å springe ut. Andre steder sto fjellblomstene i full flor, det var kjempefint å gå der det var tørt. Jeg hadde valgets kval mellom gode og store nok joggesko, eller Gore-tex som er i korteste laget. Jeg tok de som var store nok, feil valg, etter ½ time var jeg søkk blaut på begge beina. Da vi kom så langt som til første rasten, blåste det så ille at de som bestyrte mat og drikke fastslo at alt de hadde kjørt ut måtte holdes fast. ”Og hold på pålegget, det bles bort”, ble det sagt.

Vi tre hadde gått over Dovrefjellet tidligere. Det er en alternativ nedstigning fra fjellet, som riktignok er 3 km lengre. Vi følte vi hadde to valg, enten å blåse bort over fjellet, eller gå 3 km lengre på skogsvei som lå i le. Vi fikk høre at siste strekningen gikk på asfalt, men da var vi så lei vinden at vi valgte det siste. Flott skogsvei, Fjellvegen het den, og ned til Dombås var det toppers. Videre fra Dombås gikk det i utmark og delvis innmark, gjennom høyt gress, brennesle, hestelort, over jorder, gjennom gårdstun, og til slutt gikk vi langs et piggtrådgjerde. For å komme over gjerdet var det plassert en stige som gikk opp den ene siden og ned den andre. Vi kom oss velberga over, og kom ned på asfaltvegen. Og vi gikk og vi gikk, sikkert 6 km på hard asfalt. Og det kjentes at skoa og sokkene var våte. Etter hvert begynte det å brenne og svi under føttene. Men vi kom oss etter hvert fram til Samfunnshuset, og fikk registrert våre vel fortjente 35 km. Sjelden har dusjen vært bedre, og det var en sann fornøyelse å strekke ut mødige lemmer på senga. Men neste gang blir det ”bare” 2 mil.

Tove og Bengt hadde organisert felles middag om kvelden, og vi benket oss rundt bordene og hadde et nydelig måltid av reinsdyrssteik, brokkolistuing og poteter, og pannacotta med bær til dessert. Og da Rosenberg til og med vant kampen mot Viking, ble det en kjempedag, til tross for stive og mødige lemmer etter dagens utfordring.

Det var bare 7 marsjere som gikk den lengste strekningen på 42 km. Folk hadde ulike erfaringer med turen over fjellet, enten de hadde gått 2 mil eller 3.2. Noen var skikkelig utslitt, andre mente

turen hadde vært flott, selv om nok vinden hadde vært slitsom. Vi blåste ikke overende, hørte jeg en som sa.

Søndag hadde vi lagt opp til 10 kilometer, det var også en flott tur. Løypa gikk på asfalt opp gjennom bygda, før vi tok av til et museums-område, der vi først måtte gå gjennom en ny type ferist, der det sto at den var elektrisk, og at vi måtte gå igjennom en liten grind ved siden av. En marsjer med hund hadde ikke lest advarselen. Det var tydelig at ferista virka, hunden gnall og peip da ferista ble passert.

Museumsområdet besto av gamle hus og låver, samt en utedo som var til allmenn benyttelse. En marsj-dame hadde hatt behov for å benytte doen, og da vi kom forbi hørte vi rop om hjelp. Dama var blitt innelåst, trelåsen var løs og hadde slått tilbake, slik at ho ikke kom seg ut igjen. Slik kan det gå. Dama kom seg ut, og ble gjenforent med mannen, som hadde ant uråd og var på vei

tilbake for å sjekke hvor kona var blitt av. Andre benyttet tiden til grundig studie av gammel mekanikk.

Det var årets Dovremarsjer, for vår del ble det 55 kilometer og ikke fritt for blemmer her og der. På vår vei over Hjerkin, ble vi oppmerksom på en diger rugg av en moskus som beitet ganske nær E-6. Folk sto tett i tett og fotograferte det sjeldne synet. Vi tok også bilde, og en kan faktisk se at motivet er en moskus. På trafikkradioen videre hørte vi at det var flere moskuser som befant seg langs E-6, folk ble advart om ikke å stoppe, det dannet seg raskt køer av biler og folk. Artig innslag. Det var ikke fullt så artig dagen etter, da hørte vi at moskusen var skutt. Den hadde blitt vel nærgående for hyttefolk i området.

Da er det marsj-ferie for oss. Neste mars er turen til Halten midt i august.

Aud Mirjam

Hvem er du?

Dame med to hunder, ville kanskje en tittel på et maleri være?

Men damen og hundene er altså Wenche Marie Svensson og hundene Oliver og Emely. Wenche er et nytt fjes som møter opp om onsdagene. Hun så reklame for Trondheim Turmarsjforening i en lokal-avis i vinter, hun møtte opp og fant ut at turmarsj var noe for henne. Hun har altså to hunder, og to voksne døtre som har flyttet ut fra heimen. Og dersom ikke hundene har fått være med på marsjene, ville nok ikke Wenche møtt opp heller. Wenche er utdannet lærer, og jobber nå som spesialpedagog i en barnehage. Wenche er opprinnelig fra Kristiansund, og trives utrolig godt i Trondheim, og i turmarsj-miljøet. Hun synes hun er tatt godt i mot, folk prater med henne og er inkluderende, og hun har vært med på noen marsjer utenfor Trondheim også.

Wenche har mange jern i ilden, hun trener på senter, hun jobber som frivillig i flere sammenhenger, og når hun en sjelden gang har fri, liker hun å lese krim. Vi ønsker Wenche Marie, Oliver og Emely hjertelig velkommen inn i turmarsj-miljøet.

Aud Mirjam

Ti-trimmen og litt til høsten 2012			
Dag/ nr	Dato	Startsted	Merknad
Onsdag 12	12. sept.	Lohove barnehage	Ti-trimmen
Marsjhelga	14. -16. sept.	Utleira skole	Marsjhelga
Onsdag 13	19. sept.	Granåsen	Ti-trimmen
Søndag	23. sep	Autronica -hallen	Jubileums -marsj
Onsdag 14	26. sept.	Ladejarlen v.g.s	Ti-trimmen
Onsdag 15	03. oktober	Ugla Skole	Ti-trimmen
Onsdag 16	10. oktober	Charlottenlund skole	Ti-trimmen
Søndag	14. okt	Utleira skole	Gå for åpenhet
Onsdag 17	17. oktober	Tiller vg.skole	Ti-trimmen
Søndag	21. okt	Ladejarlen v.g.s	TV-marsj
Onsdag 18	24. oktober	Utleira skole	Ti-trimmen
Onsdag	31. oktober	Autronica hallen	Avslutning
Søndag	4. nov	Ladejarlen v.g.s	Rosasløyfe marsj
Onsdag	7. nov	Ugla skole	Vinterserie
Onsdag	14. nov	Charlottenlund skole	Vinterserie
Onsdag	21. nov	Tiller vg.skole	Vinterserie
Onsdag	28. nov	Ladejarlen v.g.s	Vinterserie
Onsdag	5. des	Utleira skole	Vinterserie
Onsdag	12. des	Charlottenlund skole	Vinterserie
Onsdag	19. des	Tiller vg.skole	Vinterserie
2. juledag	26. des	Utleira skole	Julemarsj
Onsdag	2. jan 2013	Ladejarlen v.g.s	Vinterserie

Starttid ti-trim: 18⁰⁰ – 18¹⁵. Distanser 5 og 10 km

Startkontigent: kr. 20,-

Kontaktpersoner er: Aud-Mary Brun : 958 76 493 /

Bjarne Stangnes : 950 82 143.

Redaksjonen i Fotbla'e består av:

Redaktør	Bjarne Stangnes bhstang@online.no	950 82 143
Journalist	Aud Mirjam Tokle Fjellhaug audtokle@gmail.com	909 44 210
Journalist	Solvor Åsebø sna@trondheim.kommune.no	992 23 537
Journalist	Svein Renolen svereno@online.no	911 84 395

Neste utgave av Fotbla'e, 4-2012, kommer ut begynnelsen av desember.

Gå for åpenhet 2012

Startsted : Utleira skole.
Dag/dato : Søndag 14. oktober
Starttid : 10:00 – 12.00
Distanser : 5 og 10 km
Startkont. m/ merke: Voksen Kr. 50,00, Barn Kr. 30,00
Startkont. Kun IVV: kr. 20,00

Salg av kaffe og vafler / kaker.

**Mot opp og støtt
Psykisk helse**

TV-aksjon 2012

er tildelt:

I den forbindelse arrangerer Trondheim Turmarsj forening:

TV-marsj 2012

Startsted: Ladejarlen vg.skole

Dato: Søndag 21.oktober

Starttid: 10—12

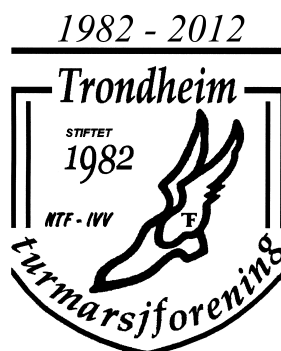
Løypelengde: 5 km og 10 km

Premiering: Pins til alle

Startkontigent: Voksne: kr 50.- Barn, kr 30.-

Loddsalg og det blir mulighet til å kjøpe kaffe og vafler.

All inntekt går uavkortet til TV- aksjon.

Rosa Sløyfe marsj 2012

Startsted : Ladejarlen v.g.s.
Dag/dato : Søndag 4. november
Starttid : 10.00 - 12.00
Distanser : 5 og 10 km
Startkont. m/ merke: Voksne Kr. 50,00 og barn Kr. 30,00
Kun IVV : Kr. 20,00

Alt overskudd går til

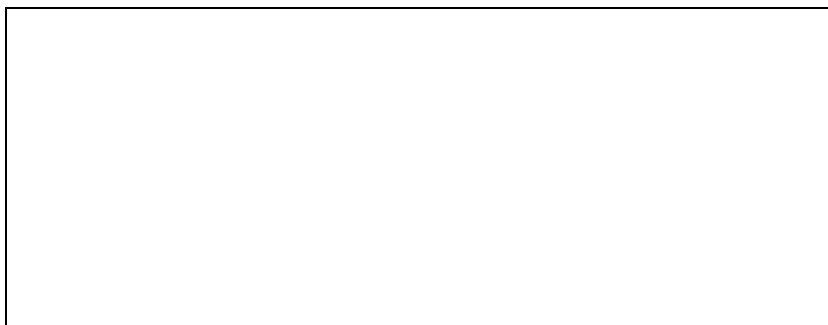
Kreftforeningen for brystopererte.

Salg av kaffe og vafler/kaker.

Mot opp og støtt Kreftforeningen

Sendes til:

B

Returadresse:

TRONDHEIM TURMARSJFORENING

***Tilsluttet
Norges Turmarsjforbund***

***Postboks 5469, 7442 TRONDHEIM
Telefon: 958 76 493***

Trykking: Heimdal Nye Trykkeri AS

